

خبرنامه سه ماهه اول ۱۴۰۲، کتابخانه دانشکده دندانپزشکی با همکاری کتابخانه بیمارستان شهید ایت الله مدنی

مصرف خودسرانه دارو

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی لرستان

در این شماره از خبرنامه، به موضوع مهم مصرف خودسرانه دارو و بدون تجویز پزشکی توسط افراد بیمار و عوارضی که گریبان گیر این افراد میشود میپردازیم.

حفظ سلامت از دغدغه های دیرین انسانها است. اعلامیه ها و راهبردهای جهانی سلامت همواره بر تهیه و مصرف صحیح داروها و درمان مناسب به دنبال مراجعه به پزشک تأکید مینماید. مصرف خودسرانه دارو در سالهای اخیر به دلیل دسترسی آسان جامعه به اطلاعات پزشکی به طور چشمگیری افزایش یافته است؛ به طوری که افراد با بروز کوچکترین ناراحتی یا مشکل بجای مراجعه کردن به پزشک، درمان را با داروهایی که از قبل داشته و یا بدون مشورت با پزشک مصرف میکنند. متأسفانه مصرف دارو بدون تجویز پزشک می تواند با عواقب و مشکلات جدی همراه شود که افراد بدون نگرانی یا بدون اطلاع از این مشکلات به مصرف انواع داروهای موجود مصرف خودسرانه دارو، شایع ترین علت مسمومیت در جهان است. آمارها حاکی از است که ایران به لحاظ مصرف دارو جزو بیست کشور اول دنیا است.

مسکن ها یکی از پرطرفدارترین داروهایی هستند که خودسرانه و بدون تجویز پزشک برای هر نوع درد مصرف می شوند، مصرف بی رویه و نادرست این داروها می تواند برای سلامت خطرناک باشد. البته عده ای هم سعی می کنند به جای قرص و کپسول، با استفاده از شیاف های مسکن عوارض را کاهش دهند، در حالی که استفاده از این داروها هم بی خطر نیست.

در ادامه به برخی از عوارض و مشکلات ناشی از مصرف دارو بدون تجویز پزشک می‌پردازیم:

- اختلال در عملکرد کلیه
- اختلال در عملکرد کبد
- ایجاد معده درد
- مشکلات نارسایی قلبی

• اختلال در عملکرد کلیه

در برخی از موارد استفاده بیش از حد دارو و بخصوص مسکن‌ها می‌تواند منجر به از کار افتادن ناگهانی کلیه‌ها شود. در این موارد، بیمار باید سریعاً دیالیز اورژانسی انجام داده تا خون بیمار تصفیه شود. داروهایی که منجر به افزایش ریسک نارسایی و آسیب کلیه می‌شوند عبارتند از آسپرین‌ها، ایبوپروفن، ناپروکسین، کتروپروفن، استامینوفن، دیکلوفناک و پروکسیکام.

• اختلال در عملکرد کبد

آسیب کبدی ناشی از دارو، یک شکل ناشایع اما خطرناک و کشنده بیماری کبدی است که با مصرف داروهای نسخه‌ای و غیرنسخه‌ای، مکمل‌های غذایی و داروهای گیاهی ایجاد می‌شود. حدود ۶۰ درصد از موارد آسیب کبدی ناشی از دارو، به مصرف داروهای آنتی‌بیوتیک و ضدتشنج‌ها نسبت داده شده است.

عوارض قرص ها بر روی معده

برخی از داروها می توانند باعث آسیب معده شوند و مشکلاتی مانند زخم، خونریزی، افزایش اسید معده و غیره ایجاد کنند.

از جمله داروهایی که باعث آسیب بیشتری به معده میشوند عبارتند از:

- آسپرین
- ایبوپروفن
- کورتون ها
- پلاویکس

مشکلات نارسایی قلبی

مصرف مکرر و طولانی مدت داروهای مسکن نظیر بروفن می تواند خطر بروز حمله قلبی، سکته، فشار خون بالا، گرفتگی عروق کرونر، نارسایی قلبی و سایر بیماری های قلب و سیستم گردش خون را تا سه برابر افزایش دهد. از جمله داروهایی که باعث آسیب بیشتری به قلب میشوند عبارتند از:

- ضد التهاب های غیر استروئیدی
- کورتون ها
- مصرف بیش از حد آسپرین

باعث حمله قلبی، سکته مغزی، افزایش فشار خون، نارسایی قلبی در نتیجه ورم و تجمع آب در بدن میشوند.

اخبار اخیر کتابخانه بیمارستان مدنی

- برگزاری کارگاه معرفی پایگاه scopus
- ثبت منابع جدید به صورت دفتری و سیستمی
- سفارش منابع جدید از نمایندگانی بین المللی کتاب تهران
- تغییر ساعت کاری کتابخانه به ساعت شش صبح تا یک بعد از ظهر